

Den større bevægelsesfrihed, som udbyderen således har ved underhåndsbud, må vejes op imod, at licitationsformen garanterer fair og lige konkurrence mellem tilbudsgiverne, og derfor er det bedste grundlag for at tiltrække attraktive tilbud, i hvert fald ved større ordrer.

Til § 5

Efter stk. 1 skal udbyderen udnytte de muligheder, der findes for at skabe tilstrækkelig konkurrence. Bestemmelsen gælder både ved valg af udbudsform og ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udbudet. Begrænsningerne i adgangen til at udbyde et arbejde efter regning, jf. fast pris og tid-cirkulæret (Bygge- og Boligstyrelsens cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991 om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder m.v.), vil blive videreført.

Dette gælder, uanset om der i det konkrete tilfælde er anvendt underhåndsbud eller licitation.

En opfordring til en større kreds om at byde på en opgave (licitation) er det mest optimale. Men det er nødvendigt, at der er mulighed for at indhente underhåndsbud, da der er en række opgaver, som har en sådan karakter eller er så begrænsede i omfang, at omkostninger og besværet med at udfærdige et udbudsgrundlag overstiger »gevinsten« ved at holde en licitation. Det må antages, at udbyderen normalt vil vælge bedst egnede udbudsform.

Licitationsloven fastsætter en grænse på to underhåndsbud. Imidlertid giver begrænsningen på to underhåndsbud et meget snævert råderum for udbyderen. Hvis der opstår »kommunikationsproblemer« mellem bygherren og den ene tilbudsgiver, har bygherren reelt kun et tilbud og skal som følge af lovens beskyttelsesregler vente i minimum 3 måneder før, der kan indhentes nye tilbud.

Hensigten med den gældende regel er at beskytte de mindre tilbudsgivere og at tilskynde til at anvende licitationsformen. Det må dog i dag vurderes, at beskyttelsen er udformet på en måde, der skyder over målet, og at den tilsigtede beskyttelse unødigt har begrænset konkurrencen.

Forslaget indeholder ikke loft over antallet af underhåndsbud. Det forventes at medføre, at ordregiveren ofte vil bede om flere underhåndsbud. Dette vil fremme konkurrencen og kan dermed give besparelser for bygherren. Det vil dog også betyde, at der vil være flere tilbud ad udregne. Forholdet må dog antages at regulere sig selv, fordi indhentning af tilbud ikke er uden besvær og omkostninger for bygherren.

Det foreslås derfor, at det overlades til udbyderen at vurdere, hvorledes der i hvert enkelt tilfælde skabes

bedst mulig konkurrence. Det må dog være en undtagelse, at der ikke indhentes mindst 3 tilbud. Den foreslåede formulering tager højde for, at det trods aktive bestræbelser ikke er muligt for udbyderen at skabe konkurrence. Udbyderens afgørelse vil kunne indbringes for Klagenævnet.

For at fremme brugen af de mest konkurrenceprægede udbudsformer og skabe gennemsigtighed om større offentlige kontrakter anses det dog for hensigtsmæssigt, at offentlige og offentligt støttede bygherrens adgang til at anvende underhåndsbud begrænses til nærmere definerede tilfælde, hvor valget af underhåndsbud kan være særligt begrundet.

Der tænkes i den forbindelse i bekendtgørelsen fastsat regler for anvendelsen af underhåndsbud, jf. bemærkningerne til § 3.

Det må tages i betragtning, at det kan være nødvendigt at beskytte virksomhederne mod urimelige vedståelsesfrister, som, f.eks. ved underhåndsbud der ikke har sammenfaldende tilbudsfrist, kan blive strakt i det uendelige, jf. det foreslåede stk. 3.

En sådan regel vil også gælde for entreprenører, der udbyder opgaver i underentreprise ved et offentligt eller offentligt støttet byggeri, jf. forslagens § 1, stk. 3.

Efter stk. 2 skal bygherren i opfordringen til at afgive bud angive en frist for modtagelse af bud. Denne frist kan variere afhængig af omfanget af et givet arbejde. Fristen vil i første række afhænge af udbyderens skøn - udbyderen vil jo selv være interesseret i at få gennemarbejdede tilbud - men Klagenævnet kan evt. pålægge udbyderen at ændre fristen, hvis det er åbenbart, at der er fastsat en kort frist for at begunstige bestemte tilbudsgivere.

Ved licitation skal der gælde samme frist for alle tilbudsgiverne. Det følger af underhåndsbudets uformelle karakter, at der ikke nødvendigvis skal gælde samme frist for afgivelse af tilbudene. Her viser behovet for yderligere konkurrence sig måske først efter modtagelsen af det eller de første bud.

I stk. 3 foreslås, at der gælder en vedståelsesfrist på 40 arbejdsdage, med mindre andet er anført i udbudsmaterialet.

Dette forhold er i dag ikke bindende reguleret.

Udgangspunktet på 40 dage findes i Almindelige Betingelser for Totalentreprise (ABT) og regnes ved en licitation fra licitationstidspunktet og ellers fra tilbudets datering. En offentlig udbyder kan være underkastet en særligt langvarig politisk beslutningsproces, der kan gøre det nødvendigt at kræve en længere vedståelsesfrist. Udbyderen bør dog undlade at give sig selv en overdreven lang sikkerhedsmargin, f.eks. ved